

This question paper contains 6 printed pages]

Code No. 30(II)

Roll No.

0(CCEM)9

PERSIAN

Paper - II

Time Allowed : 3 hours]

[Maximum Marks : 300

Note :

- (i) *Answers must be written in Persian.*
- (ii) *Number of marks carried by each question are indicated at the end of the question.*
- (iii) *Part/Parts of the same question must be answered together and should not be interposed between answers to other questions.*
- (iv) *The answer to each question or part thereof should begin on a fresh page.*
- (v) *Your answers should be precise and coherent.*
- (vi) *All questions are compulsory and carry equal marks.*

P. T. O.

30(II)

60

1. از متن های زیر فقط دو را ترجمه کنید:

(الف)

اما شاعر باید که سلیم الفطرۃ عظیم الفکرۃ صحیح الطبع جید الرویۃ دقیق النظر باشد و در انواع علوم متنوع باشد و در اطراف رسوم مسطرف زیرا که چنانکه شعر در هر علمی به کار همی شود، هر علمی در شعر به کار همی شود۔ شاعر باید که در مجلس محاورت خوشگوی بود و در مجلس مشاورت خوشروی و باید که شعر او بدان درجه رسیده باشد که در صحیفه روزگار مسطور باشد و برالسنة احرار مقرر و بر سفائن بنویسند و در مداین بخوانند که حظ او فروقم افضل از شعر بقاء اسم است و تا مسطور و مقرر و نباشد این معنی حاصل نیاید۔ و چون شعر بدین درجه نباشد تا شیر او را اثر نبود و پیش از خداوند خود بخیر دو چون او را در بقای خویش اثری نیست در بقاء اسم دیگری چه اثر باشد۔ اما شاعر بدان درجه نرسد الا که در عنقوان شباب و در روزگار جوانی بیست هزار بیت از اشعار متفقد مان یاد گیرد و ده هزار کلمه از آثار متاخران پیش چشم کند۔

(ب)

یکی را از ملوک مدت عمر سپری شد۔ قایم مقامی نداشت، وصیت کرد که بامدادان نخستین کسی که از در شهر اندر آید تاج شاهی بر سر وی نهند و تفویض مملکت بدو کنند۔ اتفاقاً اول کسی که در آمد گدائی بود، همه عمر لقمه اندوخته و رقعہ دوخته۔ ارکان دولت و اعیان حضرت وصیت ملک بجای آوردند و تسلیم مفتاح قلاع و خزاین بدو کردند۔

(2)

مدتی ملک راند تا بعضی امرای دولت گردن از طاعت او پیچانیدند و ملوک از هر طرف به منازعت خاستن گرفتند و به مقاومت لشکر آراستن - فی الجمله سپاه و رعیت بهم برآمدند و برخی طرف بلاد از قبض تصرف او بدررفت - درویش ازین واقعه خسته خاطر همی بود تا یکی از دوستان قدیمش که در حالت درویشی قرین بود از سفری باز آمد و در چنان مرتبه دیدش گفت : منت خدای راعی و جل که گلت از خار برآمد و خار از پای بدرآمد و بخت بلندی رهبری کرد و اقبال و سعادت یآوری تا بدین پایه رسیدی -

(ج)

گیتی خدیو بنزرف نگهی گزین پاخ هافر ماید - و انتظام هر کار به شایستگی سرانجام یابد - شمشیر بازان چاکدست و پهلوانان هر سرزمین در انتظار فرمایشهای خدمت افشند و خفیا گران مردوزن آماده فرمان پذیری باشند - شعبده بازان شگفت آور و بازی گران نشاط افزا و ستوری نمایش جویند و کشور خدا به نیتی درست و دلی آزاد و خاطری نیازمند و همی شگرف و فطرتی والا و روی شگفته و پیشانی کشاده ، با گوناگون باریافتگان فرارسیده هنگامه خرد برافروزد به قدسی نیروی آسمان پیوند فراوان به آسانی و نیکویی انجام یابد - و آشوب گاه دنیا آسایش جا گردد - سپاه و رعیت به آسودگی گراید دولت ببالد و سعادت افزاید -

P. T. O.

(3)

30(II)

60

2. از متون زیر فقط دو را شرح و توضیح بدهید:

(الف)

بدو گفت که ای تیزخو، خوارمرد ز ایران سپه جنگ با تو که کرد
 چرا دست بدر انسودی همه چو گرگ آمدی در میان رنه
 بدو گفت سهراب توران سپاه ازین رزم دورند و هم بیگناه
 تو آهنگ کردی بر ایشان نخست کسی با تو پیکار و کینه نجست
 بدو گفت رستم که شد تیره روز چو پیدا کند تیغ گیتی فروز
 بدین دشت هم داره و هم منبرست که روشن جهان زیر تیغ اندرست

(ب)

عشق خواهد کاین سخن بیرون رود آئینه ات غماز نبود چون بود
 آئینه ات دانی چرا غماز نیست ز آنکه زنگار از رخ ممتاز نیست
 آئینه کز زنگ و آلالش جداست پر شعاع نور خورشید خداست
 رو، تو زنگار از رخ او پاک کن بعد از آن آن نور را ادراک کن

(4)

این حقیقت را شنو از گوش دل تا برون آئی به کفی ز آب و گل
فهم گردارید جان راره دهید بعد از ان از شوق پاد رره نهید

(ج)

ای غایب از نظریه خدای سپارمت جانم بسوختی و به دل دوست دارمت
تا دامن کفن نکشم زیر پای خاک باور مکن که دست زد امن بدارمت
محراب ابروان بنما تا سحر گهی دست دعا بر آرم و در گردن آرمت
خواهم که پیش میرمت ای بی وفا طبیب بیمار باز پرس که در انتظار مت
خونم بر یخت و از غم هجرم خلاص داد منت پذیر غم زده و خنجر گذارمت
گردیده و دلم کند آهنگ دیگری آتش زخم در آن دل و دیده بر آرمت

3. منابع شاهنامه فردوسی را ارزیابی کنید - 60

(یا)

”مثنوی معنوی مولوی هست قرآن در زبان پهلوی“

توضیح بدهید -

P. T. O.

(5)

30(II)

60

4. خصوصیات غزلی امیر خسرو را بطور انتقاد بررسی کنید۔

(یا)

تاریخ مختصر قصیدہ نگاری در فارسی بیان کنید۔

60

5. اهمیت تاریخی و ادبی چهار مقالہ را بیان کنید۔

(یا)

تاریخ مختصر داستان نویسی در ایران بنگارید۔

(یا)

فلسفہ زندگی در رباعیات خیام را توضیح بدهید۔

300

(6)